

سؤالات آزمون نهایی درس: دین و زندگی ۲ - اهل تشیع		تعداد صفحه: ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۷:۳۰ صبح												
بایه یازدهم / دوره دوم متوسطه		تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۰۹	نام و نام خانوادگی:	مدت آزمون: ۸۵ دقیقه												
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳																
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir																
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)															
۱	بادقت در آییه‌ها و حدیث، به سؤالات زیر پاسخ دهید. (هر مورد ۵/۰ نمره) الف) آییه شریفه «أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا» بیانگر کدامیک از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم است؟ ب) آییه شریفه «إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ..... الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ.....» را تکمیل کنید. ج) بنا بر نامه امام عصر علیه السلام به شیخ مفید که می‌فرماید: «ما از اخبار واحوال شما آگاهیم و هیچ چیز از اوضاع شما بر ما پوشیده و مخفی نیست.» بیانگر کدام نوع ولایت است؟ د) مطابق آییه شریفه «وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ»، «به راستی در زبور، پس از ذکر (تورات) نوشته ایم که زمین را بندگان شایسته من به ارث می‌برند» در پایان تاریخ چه کسانی اداره جهان را به عهده خواهند گرفت؟ ه) با توجه به عبارت قرآنی «وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ» «در این کار با آنان مشورت کن» چرا رهبر جامعه اسلامی، باید بانخبگان مشورت نماید؟															
۲	درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید. (هر مورد ۵/۰ نمره) الف) پاسخ صحیح به نیازهای برتر (سای) سعادت انسان را تضمین می‌کند. () ب) تفاوت تعالیم انبیاء علیهم السلام در برخی احکام فرعی، موجب تفاوت در اصل دین شده است. () ج) یکی از اقدامات مهم ائمه اطهار علیهم السلام، تربیت شاگردان و دانشمندان برجسته و بزرگ بود. ()															
۳	ارتباط میان عبارات سمت راست و چپ جدول را مشخص کنید. (در سمت چپ، یک مورد اضافی است.) (هر مورد ۲۵/۰ نمره) <table><tr><th>ستون سمت راست</th><th>ستون سمت چپ</th></tr><tr><td>الف) هم سخن شدن با مردم از روی لطف و مهربانی</td><td>۱- مبارزه با فقر و محرومیت</td></tr><tr><td>ب) علاقه مندی پیامبر (ص) به نجات مردم از گمراهی</td><td>۲- ایجاد اخوت اسلامی</td></tr><tr><td>ج) حضور افرادی چون سلمان فارسی در جمع یاران پیامبر (ص)</td><td>۳- محبت و مدارا با مردم</td></tr><tr><td>د) تشویق مردم به کار و فعالیت</td><td>۴- سخت کوشی در هدایت مردم</td></tr><tr><td></td><td>۵- تلاش برای برقراری عدالت</td></tr></table>				ستون سمت راست	ستون سمت چپ	الف) هم سخن شدن با مردم از روی لطف و مهربانی	۱- مبارزه با فقر و محرومیت	ب) علاقه مندی پیامبر (ص) به نجات مردم از گمراهی	۲- ایجاد اخوت اسلامی	ج) حضور افرادی چون سلمان فارسی در جمع یاران پیامبر (ص)	۳- محبت و مدارا با مردم	د) تشویق مردم به کار و فعالیت	۴- سخت کوشی در هدایت مردم		۵- تلاش برای برقراری عدالت
ستون سمت راست	ستون سمت چپ															
الف) هم سخن شدن با مردم از روی لطف و مهربانی	۱- مبارزه با فقر و محرومیت															
ب) علاقه مندی پیامبر (ص) به نجات مردم از گمراهی	۲- ایجاد اخوت اسلامی															
ج) حضور افرادی چون سلمان فارسی در جمع یاران پیامبر (ص)	۳- محبت و مدارا با مردم															
د) تشویق مردم به کار و فعالیت	۴- سخت کوشی در هدایت مردم															
	۵- تلاش برای برقراری عدالت															
۴	واژه‌های زیر را تعریف کنید. (هر مورد ۵/۰ نمره) الف) تقیه: (ب) انسان عزیز:															

ساعات شروع: ۷:۳۰ صبح	ادبیات و علوم انسانی	رشته:	تعداد صفحه: ۳	سوالات آزمون نهایی درس: دین و زندگی ۲ - اهل تشیع
مدت آزمون: ۸۵ دقیقه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ آزمون:	۱۴۰۳/۰۳/۰۹	پایه یازدهم / دوره دوم متوسطه
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳		
ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)			نمره
۱.۵	در موارد زیر با تشخیص درست از نادرست، گزینه/گزاره درست را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۵ نمره) الف) حسن « تعاون و یاری دادن به یکدیگر » به کدام یک از اهداف جامعه مهدوی اشاره دارد؟ (۰/۵) ۱- آبادانی ۲- امنیت کامل ۳- عدالت گستری ب) با توجه به اینکه انتظار یک عمل و یک قیام است، کدام یک از گزینه های زیر جزء ویژگی های منتظران حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف نمی باشد؟ (۰/۵) ۱- تسلیم وضع موجود نمی شوند. ۲- در عصر غیبت تنها با گریه و دعا سر می کنند. ۳- به امید آینده ای روشن تلاش می کنند. ج) کدام گزینه از شرایط اختصاصی « ولی فقیه » می باشد؟ (۰/۵) ۱- داشتن شجاعت و قدرت روحی ۲- زمان شناس بودن ۳- عادل و باتقوا بودن			۵
۴	به پرسش های زیر پاسخ کوتاه دهید. (هر مورد ۰/۵ نمره) الف) عبارت « چگونه زیستن » به کدام یک از نیازهای برتر اشاره دارد؟ ب) با وجود یکی بودن دین الهی، از دیدگاه قرآن کریم منشاء اصلی اختلاف و چنددینی در جهان، چیست؟ ج) قاعده « لا ضرر و لا ضرار فی الاسلام » به کدام یک از عوامل ختم نبوت اشاره دارد؟ د) بر اساس آیات و روایات، دو ویژگی لازم برای جانشینی پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله و سلم را ذکر کنید. ه) بنا بر حدیث « سلسله الذهب »، تجلی توحید در زندگی اجتماعی چگونه میسر می شود؟ و) دو نمونه از یاری رسانی ها و حمایت امام عصر علیه السلام در دوران غیبت را بنویسید. ز) مهم ترین عامل پایداری خانواده چیست؟ ح) از نظر قرآن کریم، مهم ترین معیار همسر شایسته، چیست؟			۶

سوالات آزمون نهایی درس: دین و زندگی ۲ - اهل تشیع		تعداد صفحه: ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی		ساعت شروع: ۷:۳۰ صبح	
بایه یازدهم / دوره دوم متوسطه		تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۰۹		نام و نام خانوادگی:		مدت آزمون: ۸۵ دقیقه	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳				مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir			
ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)						نمره
۷	با توجه به متن های داده شده، به پرسش ها پاسخ دهید. (هر مورد ۵/۰ نمره) متن الف) پیشوایان ما با تکیه بر بندگی خداوند و پیوند با او توانستند در سخت ترین شرایط، عزت مندانه زندگی کنند و هیچ گاه تن به ذلت و خواری ندهند. برای مثال پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم هنگامی که در محاصره طاق فرسای مشرکان مکه بود و جز حضرت ابوطالب علیه السلام و حضرت خدیجه علیها السلام و یارانی اندک و فقیر، پشتوانه ای نداشت، به بزرگان مکه که به او وعده ثروت و قدرت و ریاست بر این شهر را می دادند، فرمود: «اگر اینان خورشید را در دست راستم و ماه را در دست چپم بگذارند، از راه حق دست بر نمی دارم و تسلیم نمی شوم». الف: چرا پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله و سلم عزت مندانه خواست مشرکان را نپذیرفت و تسلیم آنها نشد؟ متن ب) سوسن و مجید دختر و پسر جوانی هستند که بر اثر رفت و آمد، نسبت به هم علاقه مند شدند و تصمیم به ازدواج گرفتند. برای شناخت روحیات یکدیگر به مکان هایی چون بارک، کافی شاپ و... می رفتند، اما مشاور آنها را از این نوع معاشرت های هوس آلود منع کرد. مشاور بر این باور است که «جنین معاشرتهایی نتیجه بخش نیست، زیرا در این معاشرها، معمولاً احساسات بر دو نفر حاکم می شود و دختر و پسر شخصیت واقعی خود را پنهان می کنند. هر طرف اصرار دارد خود را بهتر از آنچه که هست نشان دهد تا محبوب دیگری واقع شود. معمولاً این معاشرت ها به سستی رابطه و جدایی می انجامند». مشاور به آنها پیشنهاد کرد راه های بهتر و مؤثرتری برای شناخت روحیات یکدیگر انتخاب کنند که با اطلاع خانواده های دو طرف باشد. ب: چرا مشاور، معاشرت های هوس آلود را برای شناخت روحیات همسر آینده بخش نمی داند؟						۱
۸	به پرسش های زیر به صورت تشریحی پاسخ دهید. (هر مورد ۱ نمره) الف) چرا گفتار و رفتار پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله و سلم، اولین و معتبر ترین مرجع علمی برای فهم عمیق آیات الهی است؟ ب) امام علی علیه السلام در راستای مبارزه با تبعیض و اجرای عدالت، چه اقداماتی را انجام داد؟ ج) عالمان وابسته به بنی امیه و بنی عباس و برخی از علمای اهل کتاب، چگونه موجب تحریف در معارف اسلامی شدند؟ د) یکی از اصول کلی امامان علیهم السلام در مبارزه با حاکمان جور، «عدم تایید حاکمان» است. آن را توضیح دهید. ه) راه های شناخت «مرجع تقلید» را بنویسید. و) چرا نوجوانی و جوانی، بهترین زمان برای مقابله با تمایلات پست درون است؟ ز) چگونه ازدواج، موجب رشد اخلاقی و معنوی افراد خانواده می شود؟						۷

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: دین و زندگی (۲)	رشته: ادبیات و علوم انسانی	سری صبح	مدت امتحان: ۸۵ دقیقه
پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۳		
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir			
ردیف	راهنمای تصحیح		
	نمره		

۱	آیه‌ها و حدیث الف) انسجام درونی در عین نزول تدریجی (۰/۵) ب) یَقِیْمُونَ - رَاكِعُونَ (۰/۵) ج) ولایت معنوی و غیبی (۰/۵) د) بندگان شایسته خداوند یا (حق‌طلبان، نیکوکاران و مؤمنان صالح) (۰/۵) ه) زیرا اداره یک جامعه و رهبری آن به سوی پیشرفت و عدالت و تعالی، با بهره گرفتن از اندیشه‌های اندیشمندان و متخصصان، میسر است، (۰/۷۵) رهبر باید یا مشورت با نخبگان، تصمیم‌های لازم را بگیرد. (۰/۲۵) درس ۱۵، ص ۱۸۴	۳
۲	درستی یا نادرستی گزاره‌ها (ص/غ) الف) درست (۰/۵) درس ۱، ص ۷ ب) نادرست (۰/۵) درس ۲، ص ۱۹ ج) درست (۰/۵) درس ۱۰، ص ۱۲۷	۱/۵
۳	کشف ارتباط الف) ۳ (محبت و مدارا با مردم) (۰/۲۵) ب) ۴ (سخت‌کوشی در هدایت مردم) (۰/۲۵) ج) ۲ (ایجاد اخوت اسلامی) (۰/۲۵) د) ۱ (مبارزه با فقر و محرومیت) (۰/۲۵) درس ۶ صص ۷۰-۷۳	۱
۴	تعریف واژه‌ها الف) ائمه اطهار علیهم السلام می‌کوشیدند آن بخش از اقدامات خود را که دشمن به آن حساسیت دارد، مخفی نگه دارند، (۰/۲۵) به گونه‌ای که در عین ضربه زدن به دشمن، کمتر ضربه بخورند. (۰/۲۵) درس ۱۱، ص ۱۳۷ ب) کسی که در برابر مستکبران و ظالمان (۰/۲۵) و همچنین در برابر هوی و هوس خویش می‌ایستد و مقاومت می‌کند و تسلیم نمی‌شود، (۰/۲۵) یا (او زیر بار عملی که روحش را آزرده کند و او را حقیر و کوچک سازد، نمی‌رود). درس ۱۶، ص ۱۹۷	۱
۵	انتخاب گزینه درست الف) ۳ (عدالت‌گستری) (۰/۵) ب) ۲ (در عصر غیبت تنها با گریه و دعا سر می‌کنند) (۰/۵) ج) ۱ (داشتن شجاعت و قدرت روحی) (۰/۵) درس ۱۳، ص ۱۶۴ درس ۱۳، ص ۱۶۲ درس ۱۴، ص ۱۷۵	۱/۵

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: دین و زندگی (۲)	رشته: ادبیات و علوم انسانی	سری صبح	مدت امتحان: ۸۵ دقیقه
پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۳		
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir			

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۶	پاسخ کوتاه الف) کشف راه درست زندگی (۰/۵) ب) دسته‌ای از رهبران دینی (۰/۲۵) که به خاطر حفظ منافع دنیوی، پیامبر جدید را انکار می‌کردند. (۰/۲۵) درس ۰۲ ص ۲۳ ج) پویایی و روزآمد بودن دین اسلام (۰/۵) (در صورت اشاره به «قوانین تنظیم کننده» ۰/۲۵ نمره داده شود) درس ۰۳ ص ۲۹ و ۳۱ د) علم کامل و عصمت از گناه و اشتباه (۰/۵) درس ۰۷ ص ۹۲ ه) با ولایت امام که همان ولایت خداست. (۰/۵) درس ۱۰ ص ۱۲۵ و) هدایت باطنی افراد، حل برخی از مشکلات علمی علما، خبر دادن از پاره‌ای رویدادها، دستگیری از درماندگان و دعا برای مومنان (ذکر دو مورد کافی است) (۰/۵) درس ۱۲ ص ۱۵۱ ز) درک درست از زوجیت و مکمل بودن زن و مرد (۰/۲۵) و عمل به این درک (۰/۲۵) درس ۱۷ ص ۲۱۱ ح) با ایمان بودن یا مؤمن بودن یا با تقوا بودن (۰/۵) درس ۱۸ ص ۲۲۴	۴
۷	درک مطلب (۱ نمره) الف) با تکیه بر بندگی خداوند و پیوند با او یا (ایستادگی در راه حق و تسلیم نشدن) (۰/۵) درس ۱۶ ص ۲۰۰ ب) در این معاشرت‌ها معمولاً احساسات بر هردو نفر حاکم می‌شود. (۰/۲۵) دختر و پسر شخصیت واقعی خود را پنهان می‌کنند و هر طرف اصرار دارد خود را بهتر از آنچه که هست نشان دهد تا محبوب دیگری واقع شود. (۰/۲۵) معمولاً هم بیشتر این رابطه‌ها به سستی رابطه و جدایی می‌انجامند. (۰/۲۵) (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۰/۲۵) درس ۱۸ ص ۲۲۴	۱
۸	پاسخ تشریحی (۷ نمره) الف) پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم، علاوه بر رساندن وحی بر مردم، وظیفه تعلیم و تبیین آیات قرآن کریم را نیز بر عهده داشت. (۰/۲۵) تا مردم بتوانند به معارف بلند این کتاب آسمانی دست یابند. (۰/۲۵) و جزئیات احکام و قوانین را بفهمند. (۰/۲۵) و شیوه عمل کردن به آن را بیاموزند. (۰/۲۵) یا (مسلمانان با مراجعه به رفتار و گفتار آن حضرت صلی الله علیه و آله و سلم، به معنای واقعی بسیاری از معارف قرآن پی می‌برند و شیوه انجام دستورات قرآن را می‌آموزند. ما هم اکنون نماز، روزه، حج و بسیاری دیگر از وظایف خود را که کلیات آنها در قرآن کریم آمده است، مطابق گفتار و رفتار رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم انجام می‌دهیم. در صورتی که این قسمت نوشته شود، ۱ نمره تعلق می‌گیرد.) درس ۵، صص ۵۵-۵۶ ب) امام علیه السلام پس از رسیدن به حکومت و پرداخت هزینه‌های عمومی کشور از بیت‌المال، باقی‌مانده آن را به طور مساوی میان مردم تقسیم کرد. (۰/۵) فرمانروایانی همچون معاویه را که به ناحق به پست و مقام رسیده بودند و به شیوه پادشاهان و امپراطوران ستمگر حکومت می‌کردند، برکنار کرد. (۰/۵) (اگر به مثال‌های کتاب، متناسب با موضوعات اشاره شود، نمره تعلق می‌گیرد.) درس ۸، صص ۱۰۳-۱۰۴	۷

راهنمای تصحیح‌آزمون نهایی درس: دین و زندگی (۲)	رشته: ادبیات و علوم انسانی	سری صبح	مدت امتحان: ۸۵ دقیقه
پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۳		
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir			

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

ج) این عالمان، از موقعیت و شرایط برکناری امام معصوم استفاده کردند. (۰/۲۵) و به تفسیر و تعلیم آیات قرآن و معارف اسلامی، مطابق با افکار خود و موافق با منافع قدرتمندان پرداختند. (۰/۲۵) برخی از آنها در مساجد می‌نشستند و داستان‌های خرافی درباره پیامبران برای مردم نقل می‌کردند. این مطالب به کتاب‌های تاریخی و تفسیری راه یافت و سبب گمراهی بسیاری از مسلمانان شد. (۰/۵) درس ۹، ص ۱۱۴

د) امامان علیهم السلام، هیچ یک از حاکمان غاصب عصر خویش را به عنوان جانشین رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم تأیید نمی‌کردند و این موضوع را به شیوه‌های مختلف به مردم اعلام می‌کردند. (۰/۵) گرچه امامان علیهم السلام تفاوت‌های اخلاقی و رفتاری حاکمان را در نظر می‌گرفتند و اگر حاکمی در موردی بر طبق دستور اسلام عمل می‌کرد، آن مورد را تأیید می‌کردند، اما در غصب خلافت و جانشینی رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم همه را یکسان می‌دیدند. (۰/۵) درس ۱۱، ص ۱۳۵

ه) ۱- از دو نفر عادل و مورد اعتماد که بتوانند فقیه واجد شرایط را تشخیص دهد، بپرسیم. (۰/۵) ۲- یکی از فقیهان، در میان اهل علم آن چنان مشهور باشد که انسان مطمئن شود و بداند که این فقیه واجد شرایط است. (۰/۵) درس ۱۴، ص ۱۷۴
و) چون هنوز به گناه عادت نکرده است. (۰/۲۵) و خواسته‌های نامشروع در وجود او ریشه دار نشده است. (۰/۲۵) و به تعبیر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم چنین کسی به آسمان نزدیک‌تر است؛ یعنی گرایش به خوبی‌ها در او قوی‌تر است. (۰/۵) درس ۱۶، ص ۲۰۱

ز) پسر و دختر جوان با تشکیل خانواده از همان ابتدا زمینه‌های فساد را از خود دور می‌کنند. (۰/۲۵) مسئولیت‌پذیری را تجربه می‌نمایند. (۰/۲۵) مهر و عشق به همسر و فرزندان را در خود پرورش می‌دهند. (۰/۲۵) با گذشت و مدارا و تحمل سختی‌ها و ناگواری‌های زندگی، به درجات معنوی بالاتری نائل می‌شوند. (۰/۲۵) درس ۱۷، ص ۲۱۶

۲۰

جمع نمره

همکاران گرامی، خدا قوت، تمام موارد درخور اهمیت جهت نمره‌گذاری در راهنمای تصحیح نوشته شده است.

خواهشمند است جهت رعایت عدالت آموزشی، اوراق دانش‌آموزان، صرفاً بر اساس راهنمای مذکور تصحیح و بازبینی شوند.

با سپاس از مساعدت همکاران بزرگوار